

49202212 : สาขาวิชาภาษาไทย

คำสำคัญ : การแปรของเสียง / ภาษาไทยถิ่นใต้ / ปัจจัยทางสังคม

อภิธาน แก้วอุทัย : การศึกษาการแปรของเสียง (mr) และ (ml) ในภาษาไทยถิ่นสงขลา ตามปัจจัยทางสังคม. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : รศ.สุวัฒนา เลี่ยมประวัตติ. 186 หน้า.

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการแปรของเสียง (mr) และ (ml) ในภาษาไทยถิ่นสงขลา และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการแปรของเสียงดังกล่าวกับปัจจัยทางสังคม ได้แก่ อายุ เพศ และถิ่นที่อยู่อาศัย โดยผู้วิจัยศึกษาตัวแปรอายุ 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มวัยรุ่น (อายุ 15-25 ปี) กลุ่มวัยผู้ใหญ่ (อายุ 35-45 ปี) และกลุ่มวัยชรา (อายุ 55 ปีขึ้นไป) ตัวแปรเพศ ประกอบด้วยเพศชายและเพศหญิง และศึกษาตัวแปรถิ่นที่อยู่อาศัย 2 ถิ่น คือ ชุมชนเมือง (เขตเทศบาลนครสงขลา อำเภอเมืองสงขลา) และชุมชนชนบท (ตำบลเกาะใหญ่ อำเภอกระเสสันธุ์) ทั้งนี้ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษาทั้งหมด 120 คน และใช้คำทดสอบทั้งหมด 25 คำ เป็นคำที่มีเสียง (mr) 12 คำ และ (ml) 13 คำ

ผลการศึกษาพบว่า (mr) มีรูปแปรทั้งหมด 14 รูปแปร โดยรูปแปร [m] ปรากฏมากที่สุด ส่วน (ml) มีรูปแปรทั้งหมด 6 รูปแปร รูปแปรที่ปรากฏมากที่สุด คือ [ml] จึงกล่าวได้ว่าขณะนี้เสียง (mr) และ (ml) ในภาษาไทยถิ่นสงขลา กำลังเกิดการเปลี่ยนแปลง โดยเสียง (mr) มีแนวโน้มที่จะวิวัฒนาการเป็นเสียงพยัญชนะต้นเดี่ยวเร็วกว่าเสียง (ml) ที่ยังคงปรากฏการใช้เสียงพยัญชนะควบกล้ำดั้งเดิมในจำนวนมากที่สุด

เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการแปรของเสียงดังกล่าวกับปัจจัยทางสังคมทั้ง 3 ปัจจัยแบบไม่ควบคุมตัวแปร พบว่าปัจจัยอายุและถิ่นที่อยู่อาศัยมีความสัมพันธ์กับการแปรของเสียง (mr) และ (ml) ในภาษาไทยถิ่นสงขลา ส่วนปัจจัยเพศไม่มีความสัมพันธ์กับการแปรทางภาษาดังกล่าว และเมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์แบบควบคุมตัวแปร พบว่าการแปรของเสียง (mr) มีความสัมพันธ์กับปัจจัยอายุและถิ่นที่อยู่อาศัย ส่วนปัจจัยเพศไม่มีความสัมพันธ์กับการแปรของเสียง (mr) เช่นเดียวกัน สำหรับการแปรของเสียง (ml) มีความสัมพันธ์กับปัจจัยทางสังคมทั้ง 3 ปัจจัย ทั้งนี้ปัจจัยทางสังคมที่มีความสัมพันธ์กับการแปรของเสียง (mr) และ (ml) มากที่สุด คือ ถิ่นที่อยู่อาศัย รองลงมาคือ อายุ และเพศ ตามลำดับ

ภาควิชาภาษาไทย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2551

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์